

JULES VERNE

COPIII
CĂPITANULUI GRANT
III. ÎN OCEANUL PACIFIC

Ilustrații de Édouard Riou

Traducere și note de Mihail Petroveanu

CUPRINS

PARTEA A TREIA

I. MACQUARIE.....	5
II. <i>TRECUTUL ȚĂRII SPRE CARE SE ÎNDREPTAU</i>	
<i>CĂLĂTORII</i>	16
III. <i>MASACRELE DIN NOUA ZEELANDĂ</i>	27
IV. <i>STÂNCILE SUBMARINE</i>	39
IV. <i>MATELOȚII IMPROVIZAȚI</i>	50
VI. <i>ÎN CARE CANIBALISMUL ESTE TRATAT</i>	
<i>ÎN MOD TEORETIC</i>	61
VII. <i>CĂLĂTORII ACOSTEAZĂ ÎN SFÂRȘIT LA ȚĂRMUL DE</i>	
<i>CARE AR FI TREBUIT SĂ SE FEREASCĂ</i>	71
VIII. <i>EVENIMENTELE LA ZI ÎN ȚARA ÎN CARE</i>	
<i>SE AFLAU CĂLĂTORII</i>	82
IX. <i>TREIZECI DE MILE SPRE NORD</i>	95
X. <i>FLUVIUL NAȚIONAL</i>	106
XI. <i>LACUL TAUPO</i>	120
XII. <i>FUNERALIILE UNUI ȘEF MAOR</i>	134
XIII. <i>ULTIMELE ORE</i>	145
XIV. <i>MUNTELE TABU</i>	157

XV. MARILE MILOAGE ALE LUI PAGANEL.....	171
XVI. ÎNTRE DOUĂ FOCURI.....	182
XVII. DE CE DUNCAN PLUTEA PE COASTA DE EST	
<i>A NOII ZEELANDE.....</i>	<i>194</i>
XVIII. AYRTON SAU BEN JOYCE?	204
XIX. O ÎNVOLALĂ.....	213
XX. UN STRIGĂT ÎN NOAPTE.....	224
XXI. INSULA TABOR	235
XXII. ULTIMA ZĂPĂCEALĂ A LUI JACQUES PAGANEL.....	247

Les enfants du capitaine Grant
Jules Verne

Editura Litera
tel.: 0374 82 66 35; 021 319 63 90; 031 425 16 19
e-mail: contact@litera.ro
www.litera.ro

Copiii căpitanului Grant. III. În Oceanul Pacific
Jules Verne

Copyright © 2024 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii
Corector: Nicoleta Arsenie
Prepress: Andreea Apostol

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
VERNE, JULES

Copiii căpitanului Grant / Jules Verne. - București : Litera, 2024
vol.

ISBN 978-630-319-956-6

Vol. 3. - 2024. - ISBN 978-630-319-890-3

821.133.1

PARTEA A TREIA

I

MACQUARIE

Asupra celor ce-l căutau pe căpitanul Grant se îngărmădiseră deodată toate lipsurile și necazurile. Speranța revederii era aproape pierdută. În ce parte a lumii să mai încerce o nouă expediție? Cum să mai exploreze ținuturi noi? *Duncan* nu mai exista și chiar o repatriere ar fi fost cu neputință. Așadar, încercarea acestor generoși scoțieni eșuase. Înfrângere! Trist cuvânt, care nu poate găsi ecou într-o inimă curajoasă. Totuși chiar neînfricatul Glenarvan trebui să-și recunoască neputința. Cercetările nu mai puteau fi continuate.

În această situație, Mary Grant avu tăria să nu mai pomenească numele tatălui său. Își stăpâni neliniștea, gândindu-se la nefericitul echipaj, care probabil pierise de curând. Putu chiar să o mângâie pe lady Glenarvan, după ce primise ea însăși atâtea consolări! Ea fu prima care vorbi despre întoarcerea în Scoția. John Mangles o admiră, văzând-o atât de curajoasă și resemnată. Voi chiar să spună un cuvânt despre căpitanul Grant, dar Mary îl opri printr-o privire. Mai târziu îi spuse:

– Nu, domnule John, să ne gândim la cei care s-au sacrificat. Trebuie ca lordul Glenarvan să se înapoieze în Europa.

– Aveți dreptate, miss Mary, răspunse John Mangles, trebuie! Trebuie, de asemenea, ca autoritățile engleze să fie informate despre soarta lui *Duncan*. Dar nu pierdeți cu totul speranța. Eu, mai degrabă, aș face cercetările singur, decât să renunț cu totul la ele. Îl voi găsi pe căpitanul Grant sau voi muri urmărind acest țel!

John Mangles își lua un angajament serios. Mary acceptă și întinse mâna tânărului căpitan ca pentru a întări legământul. Din partea lui John Mangles, aceasta însemna făgăduința de a-i închina întreaga viață, iar din partea fetei – o adâncă recunoștință.

În timpul acestei zile se hotărî definitiv plecarea. Trebuiau să ajungă fără întârziere la Melbourne. A doua zi, John se duse să se intereseze de plecarea vaselor, nădăjduind să găsească numeroase legături între Eden și capitala Victoriei.

Așteptarea-i fu însă înșelată. Vasele erau rare. Trei sau patru bastimente, ancorate în golful Twofold, formau toată flota comercială a ținutului. Niciunul nu pleca spre Melbourne, Sydney sau Pointe-de-Galles. Or, numai în aceste trei porturi australiene Glenarvan ar fi putut găsi vase cu destinația spre Anglia. Într-adevăr, *Peninsular Oriental Steam Navigation Company* are între aceste puncte și metropolă un număr regulat de pacheboturi.

Ce era de făcut în aceste împrejurări? Să aștepte un vapor? Ar fi trecut timp prea mult, căci golful Twofold nu prea era vizitat. Câte vase trec prin larg și nu vin niciodată să ancoreze aici!

După multă chibzuință și discuție, Glenarvan era pe punctul de a decide să meargă la Sydney pe drumurile de-a lungul coastei, când Paganel făcu o propunere la care nimeni nu se aștepta.

Geograful vizitase deja golful Twofold și știa că mijloacele de transport pentru Sydney și Melbourne lipseau. Dar dintre cele trei vase ancorate în radă, unul se pregătea să plece spre Auckland, capitala insulei Ika-na-Maui, insula de nord a Noii Zeelande. Or, Paganel propuse închirierea vasului pentru a ajunge la Auckland,

de unde întoarcerea în Europa s-ar fi putut face ușor cu vapoarele Companiei peninsulare.

Această propunere fu serios discutată. De altfel, Paganel renunță de data asta la bogăția obișnuită a argumentelor sale și se mulțumi numai cu expunerea faptului, adăugând doar că traversarea nu va dura mai mult de cinci sau șase zile. Distanța care separă Australia de Noua Zeelandă nu este, într-adevăr, mai mare de o mie de mile.

Printr-o ciudată coincidență, Auckland se găsea tocmai pe paralela 37°, pe care cercetătorii, începând de la coasta Araucaniei, au urmărit-o cu atâta perseverență. Desigur, geograful, fără a fi învinuit de părtinire, ar fi putut considera aceasta drept un argument favorabil propunerii sale. Căci era, într-adevăr, un prilej potrivit pentru cercetarea coastelor Noii Zeelande.

Totuși, Paganel nu insistă asupra acestui avantaj. După două eșecuri consecutive, desigur că nu mai voia să riște o a treia interpretare a documentului. De altfel, ce ar fi putut obține prin aceasta? În document era specificat, fără putință de îndoială, că un „continent“ servise de refugiu căpitanului Grant și nu o insulă. Or, Noua Zeelandă nu era decât o insulă. Acest fapt părea hotărâtor. Oricum ar fi fost, pentru un motiv sau altul, Paganel nu mai legă în niciun fel ideea unei noi explorări de propunerea sa de a merge la Auckland. Se mărgini numai să atragă atenția asupra faptului că existau comunicații între acest punct și Marea Britanie și că s-ar fi putut ușor profita de acest lucru.

John Mangles sprijini propunerea lui Paganel, fiind pentru adoptarea ei, deoarece nu puteau aștepta sosirea nesigură a vreunui vapor în golful Twofold. Dar mai înainte de a se hotărî, crezu că ar fi bine să viziteze bastimentul despre care vorbise geograful. Glenarvan, maiorul, Paganel, Robert și el luară o barcă și, din câteva vâsle, ajunseră la vasul ancorat la vreo patru sute de metri de chei.

Vasul, un bric de două sute cincizeci de tone, numit *Macquarie*, făcea cabotaj¹ între diferitele porturi ale Australiei și Noii Zeelande. Căpitanul, sau mai bine zis „master“-ul, își primi destul de urât vizitatorii. Își dădura seama că au de-a face cu un om simplu, care nu se deosebea cu nimic de cei cinci marinari de la bordul vasului. O față mare, roșie, un nas turtit, un ochi chior, buzele pătate de tutunul pipei, aerul său brutal, toate acestea făceau din Will Halley un om cu totul neplăcut. Dar nu aveau de ales, și, pentru o traversare de câteva zile, nu era bine să cauți prea amănunțit.

– Ce mai vreți și voi? îi întrebă Will Halley pe necunoscuții care veniseră la bordul vasului său.

– Căpitanul? întrebă John Mangles.

– Eu sunt, spuse Halley. Și?

– *Macquarie* este încărcată pentru Auckland?

– Da. Și?

– Ce transportă?

– Orice se cumpără și se vinde. Și?

– Când pleacă?

– Măine, cu marea de prânz. Și?

– Ar putea lua pasageri?

– Depinde de pasageri și dacă se mulțumesc cu mâncarea de la bord.

– Își vor aduce provizii.

– Și?

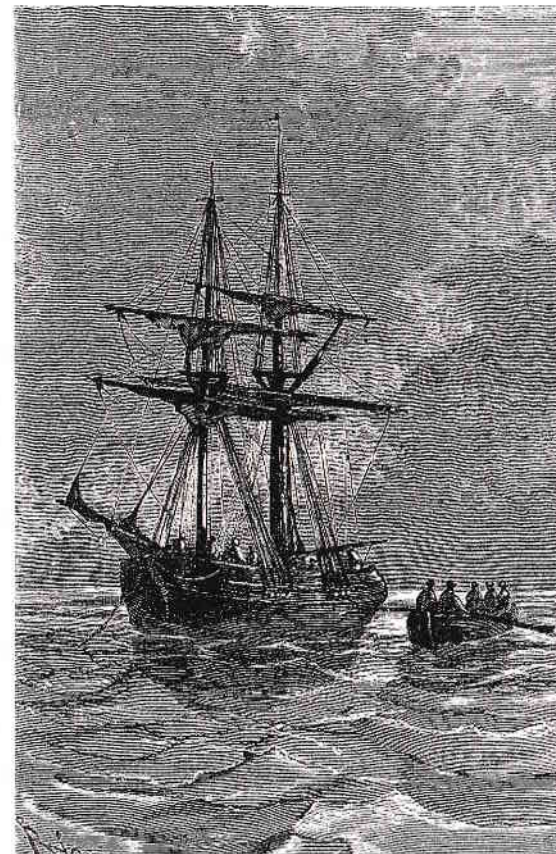
– Ce „și“?

– Da. Câți sunt?

– Nouă, între care două doamne.

– N-am cabine.

¹ Cabotaj – navigația de coastă.

Vasul era un bric de două sute cincizeci de tone, numit Macquarie.

– Va putea fi aranjată cabina echipajului, care le va fi lăsată la dispoziție.

– Și?

– Accepți? întrebă John Mangles, pe care purtarea căpitanului nu-l stingherea deloc.

– O să vedem, răspunse stăpânul vasului *Macquarie*.

Will Halley făcu câțiva pași, bocănind pe punte cu cizmele sale mari, apoi se întoarse dintr-odată spre John Mangles.

- Câte parale? spuse el.
- De cât e vorba? întrebă John.
- Cincizeci de lire.

Glenarvan făcu un semn de consimțământ.

- Bine! Cincizeci de lire.
- Dar numai traversarea, adăugă Will Halley.
- Numai traversarea.
- Hrană proprie.
- Proprie.
- Înțeles. Și... spuse Will întinzând mâna.
- Ce?
- Arvuna!

- Iată jumătate din preț, douăzeci și cinci de lire, spuse John Mangles, numărând comandantului suma.

Acesta o băgă în buzunar, fără să mulțumească.

- Măine, la bord, spuse el. În cursul dimineții. Fie că sunteți aici, fie că nu, eu tot plec.

- Vom fi.

Răspunzând acestea, Glenarvan, maiorul, Robert, Paganel și John Mangles părăsiră bordul, fără ca Will Halley să-și fi atins măcar un deget pălăria de pânză impermeabilă de pe căpățâna sa roșcată.

- Ce bătăran! spuse John.

- Ei bine, mie îmi place, răspuse Paganel. Este un adevărat lup de mare.

- Un adevărat urs, replică maiorul.

- Îmi închipui că acest urs a făcut pe vremuri și negoț de sclavi, adăugă John Mangles.

- Ce ne interesează, răspuse Glenarvan, din moment ce comandă *Macquarie*, iar *Macquarie* merge în Noua Zeelandă? Din golful Twofold și până la Auckland îl vom vedea foarte puțin; după Auckland nu-l vom mai vedea deloc.

Lady Helena și Mary Grant aflară cu bucurie că plecarea fusese fixată pentru a doua zi dimineața. Glenarvan le preveni că *Macquarie* nu se putea compara cu *Duncan* în privința confortului, dar, după atâtea încercări, ele nu mai puteau fi îngrijorate pentru atâta lucru.

Olbinett fu poftit să ia asupra sa aprovizionarea. De la pierderea lui *Duncan* sârmanul om o plângea mereu pe doamna Olbinett, rămasă la bord și care probabil căzuse victimă ocașilor, împreună cu întregul echipaj. Își îndeplini totuși funcția cu zelul său obișnuit și „hrana proprie“ fu compusă din alimente care nu figuraseră niciodată în meniul acestui bric. În câteva ore proviziile fură făcute.

În acest timp, maiorul schimbă, la un birou de schimb, un număr de acțiuni, pe care Glenarvan le avea asupra lui *Union Bank* din Melbourne. Nu voia să fie lipsit de bani și nici de arme sau muniții, astfel încât își mai puse arsenalul la punct.

Cât despre Paganel, acesta își procură o hartă excelentă a Noii Zeelande, publicată la Edinbourg de Johnston.

Mulrady se simțea mult mai bine. În urma rănii ce-i pusese viața în pericol, suferea acum foarte puțin. Câteva ore pe mare îi vor grăbi, desigur, vindecarea. Socotea brizele Pacificului cel mai bun doctor.

Wilson fu însărcinat să amenajeze la bord cazarea pasagerilor. Datorită periei și măturii, cabina își schimbă înfățișarea. Will Halley, ridicând din umeri, îl lăsă să facă după voia sa. De Glenarvan, de însoțitoarele și însoțitorii săi nu-i păsa deloc. Nici nu le știa numele și nici nu căuta să le afle. Acest spor al încărcăturii sale care îi aducea cincizeci de lire îl interesa mai puțin decât cele două sute de tone de piei argășite, cu care era plină magazia vasului. Pieile întâi, și pe urmă oamenii. Era doar negustor. Cât despre calitățile sale de marinar, trecea drept un cunoscător destul de bun al acestor mări, pe care numeroasele insule de corali le fac atât de primejdioase.

În timpul ultimelor ore ale zilei, Glenarvan dori să se întoarcă pe coastă, în punctul tăiat de paralela 37°. Avea motive puternice: dorea

să viziteze încă o dată acest loc al presupusului naufragiu. Ayrton fusese cu siguranță maistru pe *Britannia*, și *Britannia* ar fi putut într-adevăr naufragia în această parte a coastei de est, dacă nu pe cea de vest. Nu trebuia deci părăsit cu ușurință un loc pe care, desigur, nu-l vor mai vedea niciodată.

Și pe urmă, dacă nu *Britannia*, sigur *Duncan* încăpuse aici pe mâinile deportaților. Fusese poate o luptă! De ce nu s-ar putea găsi pe mal urmele unei lupte, ale unei rezistențe până la capăt? Dacă echipajul pierise în valuri, valurile n-ar fi putut oare arunca la mal câteva cadavre?

Glenarvan, însoțit de credinciosul său John, făcu această recunoaștere. Stăpânul hotelului *Victoria* le puse doi cai la dispoziție și ei porniră încă o dată pe acel drum spre nord, care merge de-a lungul golfului Twofold.

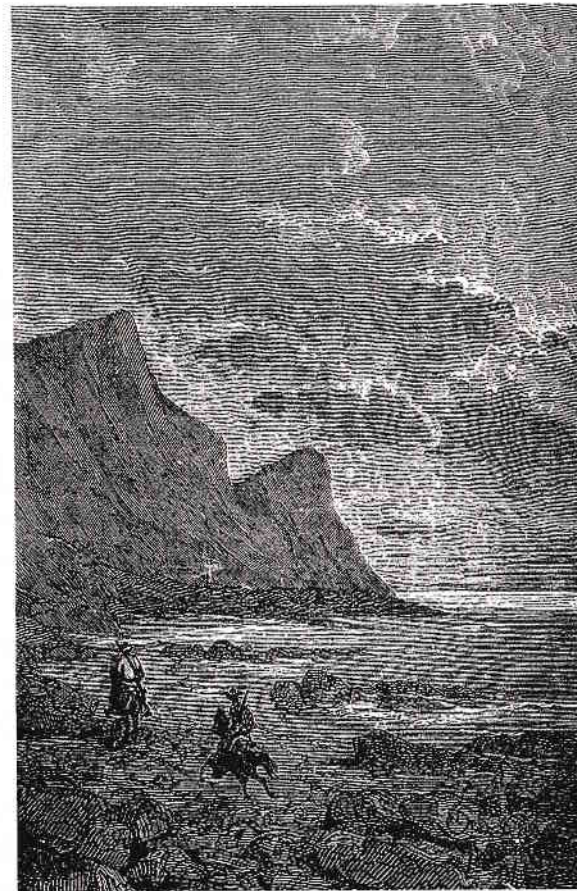
Fu o explorare tristă. Glenarvan și căpitanul John călăreau în tăcere. Dar se înțelegeau. Aceleași gânduri și deci aceleași temeri îi nelinișteau. Priveau stâncile roase de mare și nu simțeau nevoia nici să se întrebe, nici să-și răspundă.

Te puteai bizui pe zelul și inteligența lui John pentru a spune cu certitudine că fiecare punct al malului fusese cu de-amănuntul explorat, fiecare golfuluț examinat cu grijă, ca și plajele înclinate și podișurile nisipoase unde fluxul Pacificului, deși nu prea puternic, ar fi putut totuși arunca vreo epavă. Dar nu găsiră niciun indiciu care să-i poată îndemna la noi cercetări.

Urma naufragiului nu putea fi găsită cu niciun chip.

Cât despre *Duncan*, de asemenea nimic. Toată această porțiune a țărmului Australiei era pustie.

Totuși, John Mangles descoperi pe mal urmele neîndoielnice ale unei tabere: resturi de focuri, de curând aprinse. Trecuse oare pe acolo, în urmă cu câteva zile, vreun trib nomad de indigeni? Nu,

Glenarvan și căpitanul John călăreau în tăcere.

căci un indiciu îi atrase atenția lui Glenarvan și îl încredință în mod neîndoielnic că această parte a coastei fusese vizitată de deportați.

Acest indiciu era o tunică de pânză groasă, cenușie, uzată, cârpită, o zdreanță aruncată sub un copac, purtând numărul matricol al penitenciarului din Perth. Ocașul nu mai era acolo, dar zdreanța sa murdară îi indica trecerea. Această uniformă a crimei, după ce fusese purtată de un ticălos, putrezea acum pe malul pustiu.

– Vezi, John, spuse Glenarvan, ocașii au ajuns până aici. Și sărmanii noștri camarazi de pe *Duncan*?...

– Da, răspunse John, cu o voce înăbușită, este sigur că n-au fost debarcați, că au pierit...

– Miserabilii! strigă Glenarvan. Dacă vor cădea vreodată în mâinile mele, voi ști să-mi răzbun echipajul!...

Durerea împietrise figura lui Glenarvan.

Timp de câteva minute, lordul privi spre imensitatea valurilor, căutând poate cu privirea vreun vas pierdut în depărtare. Apoi, luminile din ochi i se stinseră și, fără vreun cuvânt sau gest, reluă drumul spre Eden, în galopul calului.

Mai rămânea o singură formalitate de îndeplinit: declarația făcută poliției asupra evenimentelor care se desfășuraseră și care fu adusă la îndeplinire chiar în acea seară, în fața lui Thomas Banks. Magistratul abia își putu ascunde bucuria, în timp ce întocmea procesul-verbal. Era vesel de plecarea lui Ben Joyce și a bandei sale. Întregul oraș îi împărtăși bucuria. Ocașii părăsiseră Australia, printr-o nouă crimă, este drept, dar, în sfârșit, plecaseră. Această importantă știre fu imediat telegrafiată autorităților din Melbourne și Sydney.

Declarația odată terminată, Glenarvan reveni la hotelul *Victoria*.

Călătorii petrecură această ultimă seară destul de trist. Gândurile lor rătăceau peste acest ținut bogat în nenorociri și își aminteau de speranțele pe care le avuseseră la Capul Bernouilli și apoi atât de crunt spulberate în golful Twofold.

Paganel se afla pradă unei agitații înfrigurate. John Mangles, care îl observa de când cu incidentul de la râul Snowy, simțea că geograful parcă ar fi vrut, parcă n-ar fi vrut să vorbească. De câteva ori îi pusese întrebări la care acesta nu răspunsese.

Totuși, în seara aceea, John, conducându-l spre camera sa, căută încă o dată să afle cauza nervozității lui.

– Dar, prietene, răspunse Paganel, nu sunt mai nervos ca de obicei.

– Domnule, Paganel, reluă John, aveți un secret care vă apasă.

– Ei bine! Ce vrei, este mai puternică decât mine! strigă geograful dând din mâini.

– Ce este mai puternică decât dumneavoastră?

– Bucuria, pe de o parte, și disperarea, pe de alta.

– Sunteți bucuros și disperat totodată?

– Da, bucuros și disperat în același timp de a merge în Noua Zeelandă.

– Aveți poate vreun indiciu? îl întrebă repede John Mangles. Ați regăsit poate urma pierdută?

– Nu, prietene! „Din Noua Zeelandă nu te mai întorci“. Dar totuși... În sfârșit, știți cum e firea omenească! Este de ajuns să respiri, pentru a putea avea speranțe! Și deviza mea „*spiro, spero*“ valorează cât cele mai frumoase devize din lume.

II

TRECUTUL ȚĂRII SPRE CARE SE ÎNDREPTAU
CĂLĂTORII

A doua zi, la 27 ianuarie, pasagerii de pe *Macquarie* erau instalați la bord, în cabina strâmtă a bricului. Will nu-și oferise cabina călătorelor. Lipsă de politețe, puțin regretabilă de altfel, deoarece vizuina sa era pe măsura ursului care o locuia.

La douăsprezece și jumătate avu loc plecarea, odată cu refluxul. Ancora era bine înfiptă și ridicarea ei fu destul de grea. Dinspre sud-vest bătea o briză moderată. Pânzele fură desfășurate puțin câte puțin. Cei cinci oameni de la bord manevrau încet. Wilson vru să ajute echipajul, dar Halley îl rugă să stea liniștit și să nu se amestece în ceea ce nu-l privește. Avea obiceiul să se descurce singur în orice împrejurare și nu cerea nimănui nici ajutor, nici sfat.

Spuse aceasta mai mult adresându-se lui John Mangles, pe care stângăcia unor manevre îl făcea să surădă. John acceptă, hotărându-se să intervină numai în cazul când nepriceperea echipajului ar compromite siguranța vasului.

Totuși brațele celor cinci marinari, îmboldiți de înjurăturile căpitanului, reușiră să ridice toate pânzele mari. Mai târziu, velele mici fură și ele întinse.

Dar, cu toate că pânzele erau toate sus, bricul abia înainta, fapt ce se datora formei sale mai umflate în partea dinainte, lărgimii fundului și greutateii părții dinapoi. Era un vas cu viteză foarte redusă, tipul vasului de cabotaj.

Trebuie să te mulțumești însă cu ce ai. Din fericire, cu toate că naviga greu, în cinci sau șase zile cel mult, *Macquarie* trebuia să ajungă în rada portului Auckland.

La ora șapte seara nu se mai văzu nici coasta, nici farul portului Eden. Marea, înfuriată, obosea vasul, care cădea greoi în golul dintre valuri. Smuciturile puternice obligară pasagerii să nu stea în cabină. Totuși nu puteau rămâne nici pe punte, căci ploaia era violentă. Se văzură deci condamnați la o închisoare chinuitoare.

Se lăsară atunci furați de gânduri. Lady Helena și Mary Grant abia dacă schimbară câteva cuvinte. Glenarvan nu mai avea astâmpăr, în timp ce maiorul stătea ca împietrit. John Mangles, urmat de Robert, se urca din când în când pe punte pentru a observa marea. Cât despre Paganel, ghemuit într-un colț, murmură cuvinte fără nicio noimă.

La ce visa domnul geograf? Desigur la Noua Zeelandă, către care se îndreptau. Îi trecea prin minte toată istoria ei. I se desfășura prin fața ochilor întreg trecutul sinistru al acestei țări.

Exista oare vreun fapt, vreun incident în această istorie care ar fi putut da vreun drept descoperitorilor insulei să o considere continent? Ar fi putut oare un geograf modern, un marinar să-i dea această denumire? După cum se vede, Paganel revenea mereu la interpretarea documentului. Devenise pentru el o obsesie. După Patagonia, după Australia, închipuirea sa, pusă în mișcare de un cuvânt, se agăța de Noua Zeelandă? Dar un punct, un singur punct, îl oprea pe acest drum.

– *Conti... contin...* repeta el... acesta vrea să spună „continent“!

Și Paganel începu să-și amintească de toți navigatorii care cercetaseră aceste două mari insule ale mărilor de sud.